

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1915"

Személy

Helyszám

Szerző

Cím Szerénytelen reklám a főváros közéletmezése körül.

Forrás:

Népszavaz

Bp.

1915 IX/12

(Köt. v. füz.)

szerepére is vállalkozniak. szoval, a kőbányai kirándulás nagyon jól sikerült: volt egy nap, amikor a lapok csak dicséretet mondtak a főváros közéletmezéséről.

Mi azonban kénytelenek vagyunk ezt a gyönyörű harmóniát disszonáns hanggal megszarni. Mi elhiszük, hogy a fővárosnak sok ezer gyönyörű hízó sertése van, de kérdezzük: *mi haszna ebből a fogyasztó köréből, mint Európa bármely fővárosában?* Lehet, hogy a városi sertéshizlalás virágzik; lehet, hogy jókora nyereséggel jár; lehet, hogy bőségesen be fogja hozni az elrothadt krumplinál és az elrothadt dán husnál fölmerült veszteségeket; lehet, hogy a jó profit

öröme az érdemeket szerzett tisztviselők és egyéb főalkalmazottak csinos kis jutalmakat fognak kapni. (Miért ne, hiszen például Hoffmann közéletmezési főtisztviselő ur a rothadt krumpli körül szerzett érdemeiért 2000 korona különjutalmat kapott és így a sikerülő sertésüzlet körül is kell jutalmazásoknak történni.) Mindez és sok egyéb meglehet, de egy bizonyos: a főváros sertésakciója nem akadályozta meg, hogy itt a sertéshus ára tulszárnyalja az összes világvárosokban tapasztalható árakat. Mit csinál a főváros a sertésekkel? Ezt a rózsaszínű riportok nem igen árulják el. Vásárra hajtja őket? Az egyik ujság szerint ezt cselekszi a főváros. A másik szerint: a húst a

menteseknek adja át eladásra. (Ugy látszik, a kőbányai kiránduláson nem a helyes információ volt a földolog.) De akár az előbbi, akár az utóbbi módszert követik a közéletmezés intézői: egyik sem helyes, mert egyik sem vezet az árak mérséklésére. Közvetlen a fogyasztók részére önköltségi beleszámítva a különféle kockázatokat (beleszámítva a különféle kockázatokat és mostani eljárás? Hozhat a fővárosnak eszenleg milliókra rugó nyereséget is és ez nagyon elismerésre méltó dolog lenne, ha a fővárosnak az volna a rendeltetése, hogy nyereséges sertéshizlalást, hus- és zsirszpekulációt folytasson; így azonban a fogyasztók szempontjából egyáltalában nem fontos a kőbányai reklámüzem létezése.

Ugyanez vonatkozik a zsirüzletre is. Sehol nem olyan magas a zsir ára, mint Budapesten. Ha most a főváros a mai magas áron fogja a zsirt árusítani, ebből mi hasznuk a fogyasztóknak? Nekünk azonban az az értesülésünk, hogy a város urai szépen engedik a zsir árát még a mostaninál is magasabbra emelkedni és majd csak akkor kezdik el az árusítást méregdrágán, jelentékeny profittal; azután majd verik a mellüket, hogy nem engedték a zsir árát még magasabbra emelkedni. Elvégre egymillió kiló zsiron nagyon szép összeget lehet nyerni és az üzlet körül érdemeket szerzett egyéneknek ebből esetleg elég csinos jutalmakat lehet kifizetni, de ezt a módszert reklámozni — a legenyhbben szólva is — szerénytelenség.

Szerénytelen reklám a főváros közéletmezése körül.

Kirándulás Kőbányára... és kirándulás az élelmiszerüzlet fővárosába.

Budapest urai egy csomó ujságíróval kirándultak Kőbányára és megmutatták az utóbbiaknak a főváros hízó sertéseit és zsirkészletét. Az ujságíró urak mindent rózsaszínben láttak, némelyikük kettőzve is láttott, így magyarázható meg, hogy egyikük tizennégyezerre, másikuk huszonnégyezerre, harmadikuk 70—80 falkára (falka: ez is mennyiségmeghatározás?) becsüli a hízók számát. Abban azonban valamennyien meg egyeznek, hogy a hízók nagyszerűek, valamint abban is, hogy a fővárosnak óriási zsirkészlete van. Továbbá majdnem kivétel nélkül hangulatos költeményeket irnak a sertések kitünő életmódjáról, finom kosztjáról, megelégedett rőfögéséről, ugyszintén a városi urak kitünő jókedvéről, az állapotokkal való megelégedettségéről. Ellenben a fővárosi élelmiszernyomoruságról és a városi kormányzatnak e téren való óriási büneiről derűsen hallgatnak, és pedig nemcsak azok, akik állandóan kritikátlanul, a kötelező magasztalás hangján tárgyalják a fővárosi közéletmezés ügyeit, hanem azok is, akik — az előfizetőnek is kell egy kis maszlag — elvől kiindulva — alkalmilag a szigorú kritikus

(Hely)

nyomt.

Hogy a fővárosi kormányzat a közéletmezés terén milyen silány üzérpolitikát követ, azt még a kitünően megreklámozott sertés- és zsirüzletnél is megdöböntőbb módon bizonyítja a lóhusüzem. Ezen a téren a városnak monopóliuma van és mégis azt látjuk, hogy maga a főváros a háboru kezdete óta horribilis módon — 150—300 százalékkal — emelte az árakat. Ime, néhány adat a városi lóhus áráról:

	1914 július utolsó hetében	1915. aug. utolsó hetében	Emel- kedés
1 kg. leveshús	64 fill.	260 fill.	306%
1 kg. vesepecsenye	100 fill.	280 fill.	180%
1 kg. máj, vese, velő, lép	30 fill.	100 fill.	233%
1 kg. háj vagy zsir	100 fill.	260 fill.	160%

Igy dolgozik a főváros. A ló ugyan drágább lett, de a *vágni való* ló árában nem állhatott be olyan emelkedés, amely megokolttá tenné a lóhus árának ezt az óriási megdrágítását, hiszen a főváros — mint monopóliumtulajdonos — a beszerzési árakat bizonyos tekintetben diktálhatja. De hát itt is vagy a ló-

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

eladók érdekeit tartja magasabbra, mint a *legszegényebb* fogyasztókéét vagy pedig nagy profitra dolgozik és a legnyomoruságosabb fogyasztókon akar nyereszkedni, hogy így tegyen szert jövedelemre és ne legyen esetleg kénytelen a vagyonos rétegeket megadóztatni.

Ha végigtekintünk a főváros közéletmezésének nagy nyomoruságain — amelyeket már untig ismertettünk — és ha tekintetbe vesszük az itt elmondottakat, akkor igazán nagyon enyhén ítélünk, *csak* szerénytelennek bélyegezzük a kőbányai reklámozást.